

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 1 שנה 2024

בית ספר: בית ספר סמי עופר לתקשורת B.A.

אתיקה וטכנולוגיות בעידן בינה מלאכותית

מרצים/ות:

ד"ר נועה מורג יער nmorag@runi.ac.il

עוזרי/ות הוראה:

גב' עמית כזום Amit.Khazoom@post.runi.ac.il

מספר הקורס:	7892	סוג הקורס:	שיעור	שעות שבועיות:	2	נקודות זכות:	2
דרישות הקורס:	עבודה מסכמת	קוד קבוצה:	241789200	שפת לימוד:	עברית		

נושאי הקורס

השפעת הטכנולוגיה נפוצה בכל ההיבטים של הקיום האנושי ומשמשת כזרז מרכזי לשינוי חברתי וסביבתי. הופעת העידן הדיגיטלי, ובינה מלאכותית ספציפית ויישומיו, שיפרו משמעותית את היעילות, המהירות וההיקף של האינטראקציות שלנו זה עם זה ועם ממשקים ממוחשבים. זה הביא להתקדמות פורצת דרך, אבל כמו בכל התקדמות, ישנן השלכות חברתיות והרבה חששות אתיים שיש לקחת בחשבון. סטודנטים יתנסו בניתוחים של מקרי בוחן שיוצגו בכיתה. הקורס כולו מלווה בדוגמאות ונדרש דיון פעיל בכיתה.

נושאי הקורס:

שיעור 1: למה אתיקה טכנולוגית?

- דיון בסוגיות אתיות של טכנולוגיות דיגיטליות עכשוויות
- שינוי בחשיבה לגבי יחסי הגומלין בין טכנולוגיה לאדם
- נטרליות לעומת טכנולוגיות מבוססות ערכים
- הגדרה: Form of life
- אדמין של הקורס

קריאה וצפייה חובה לשיעור 1 (זמין באתר הקורס במודל)

(Mandatory readings and videos (readings can be found on the course website):

1. Winner, L. (2014). Technologies as forms of life. In *Ethics and emerging technologies* (pp. 48-60). Palgrave Macmillan, London

שיעור 2: התרבות של טכנולוגיה

- טכנולוגיה בהקשר חברתי ותרבותי
- הגדרת מושג: Situated Technology
- Pacey's Triangle
- מקרה בוחן: OLPC

קריאה וצפייה חובה לשיעור 2 (זמין באתר הקורס במודל)

1. Pacey, A. (2014). Technology: practice and culture. In *Ethics and emerging technologies* (pp. 27-36). Palgrave Macmillan, London

שיעור 3: קדמה חדשנות ואתיקה

- כיצד טכנולוגיה היא פוליטית?
- הנחות החדשנות Innovation assumptions ובעיית מצג השווא האובייקטיבי
- הגדרות: The Pacing Problem, The Collingridge Dilemma

קריאה וצפייה חובה לשיעור 3 (זמין באתר הקורס במודל)

שיעור 4: הערכה אתית : ערכים ונקודות מבט

- תאוריית "עיצוב מבוסס ערכים" (Value sensitive design)
- שלוש פרספקטיבות לניתוח אתי: אישית, חברתית/פוליטית, גלובלית/סביבתית
- ששת המפתחות לבדיקה אתית של טכנולוגיה
- הגישה המודרנית האקולוגית

- איך לגבש החלטה אתית?

קריאה וצפייה חובה לשיעור 4 (זמין באתר הקורס במודל)

1. Friedman, B., Kahn, P. H., Borning, A., & Huldtgren, A. (2013). Value sensitive design and information systems. Early engagement and new technologies: Opening up the laboratory, 55-95.

שיעור 5: אתיקה של נתונים

- הבעיות האתיות המועלות על ידי איסוף נתונים אישיים/ביומטריים
- פרופיל/ התאמה אישית/ אופטימיזציה/ מיקוד
- סיכונים אתיים: ריכוז כוח, אי שוויון, חוסר נייודות חברתית, בועת הסינון (תאי הדהוד)

קריאה וצפייה חובה לשיעור 5 (זמין באתר הקורס במודל)

הגשת צפיה (1/2) למודל לפני השיעור הבא:

צפו בנאום של סשה ברון כהן בכנס:

<https://www.adl.org/news/article/sacha-baron-cohens-keynote-address-at-adls-2019-never-is-now-summit-on-anti-semitism>

ענו תשובה קצרה (באתר הקורס במודל): מה מציע סשה ברון כהן?

שיעור 6: ביוטכנולוגיה: משחקים באלוהים

- המתח שבין חדשנות וקדמה בתחום הביו-טק
- הצגת מתחים אתיים בעקבות התפתחות תחום הביוטק
- הגדרה: אתגרים אתיים פנימיים וחיצוניים (Intrinsic and Extrinsic ethical concerns)
- דיון במקרי בוחן בכיתה

תרגיל אמצע

שחקו את המשחק: <https://www.survivalofthebestfit.com>; Survivor of the best fit. / הסבר במילים שלך את הסיבה להטיה המוצגת בתהליך משאבי האנוש (עד עמוד אחד)

הגשה למודל בזוגות עד שבועיים, ערב לפני שיעור 8

שיעור 7: AI ולמידת מכונה

הגדרה של בינה מלאכותית ולמידת מכונה
סיכונים אתיים: אוטונומיה של מכונה, הטיה/אי צדק אלגוריתמית
היכרות עם תחום הבינה המלאכותית היצרנית
סיכונים והזדמנויות

קריאה וצפייה חובה לשיעור 7 (זמין באתר הקורס במודל)

שיעור 8: אתיקה של UX

למה אתיקה של UX חשובה?
המתח שבין מניפולציה לעיצוב משכנע (Persuasive design)
מודל עיצוב משכנע של פוג
מתי nudge הוא מוסרי?
הגדרה: Dark Patterns, Nudge

קריאה וצפייה חובה לשיעור 8 (זמין באתר הקורס במודל)

1. Gray, C. M., Kou, Y., Battles, B., Hoggatt, J., & Toombs, A. L. (2018, April). The dark (patterns) side of UX design. In Proceedings of the 2018 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems (pp. 1-14).

שיעור 9: הרצאת אורח: עיצוב מכליל (Inclusive design)

הגשת תרגיל צפיה (2/2)

Google Selfish Ledger: <https://www.theverge.com/2018/5/17/17344250/google-x-selfish-ledger-video-data-privacy>

שיעור 10: סיום השיעור והכנה לעבודה הסופית

מטרות הקורס

מטרת הקורס היא לאפשר למעצבי הטכנולוגיה של העתיד (זה אתם!):

- להכיר את מגוון הסוגיות האתיות העולות בעקבות פריצתן והתבססותן של טכנולוגיות דיגיטליות
- להבין את חשיבות השאלות והויכוחים בנוגע להשפעות החברתיות והתרבותיות של הטכנולוגיות
- להיות מסוגלים להשתמש בנימוקים אתיים על מנת לבצע בחירות מושכלות ועקרוניות סביב עיצוב של טכנולוגיות
- להכיר את המונחים והשפה בשיח האתי בנוגע לטכנולוגיות
- להבין ולהשתתף בדיונים הנוגעים באתיקה וטכנולוגיה דיגיטלית

מבנה ציון הקורס

משימות דרישות הקורס:

נוכחות והשתתפות פעילה בכל השיעורים

קריאה של חומרי קריאה וצפייה בחומרים נלווים לפי המפורט

הגשת 2 תרגילי צפייה

הגשת עבודת אמצע (על הסטודנט להגיש על מנת לעבור את הקורס)
עבודה מסכמת

מבנה הציון:

10% 2 תרגילי צפייה

35% עבודת אמצע

55% עבודה מסכמת

פרטי עוזר הוראה

עוזרת הוראה: עמית כזום

Amit.khazoom@gmail.com

קריאה אקדמית:

1. Friedman, B., Kahn, P. H., Borning, A., & Hultgren, A. (2013). Value sensitive design and information systems. Early engagement and new technologies: Opening up the laboratory, 55-95
2. Gray, C. M., Kou, Y., Battles, B., Hoggatt, J., & Toombs, A. L. (2018, April). The dark (patterns) side of UX design. In Proceedings of the 2018 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems (pp. 1-14)
3. Pacey, A. (2014). Technology: practice and culture. In *Ethics and emerging technologies* (pp. 27-36). Palgrave Macmillan, London
4. Winner, L. (2014). Technologies as forms of life. In *Ethics and emerging technologies* (pp. 48-60). Palgrave Macmillan, London